

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 16. júla 2015¹

Vec C-319/14

**B&S Global Transit Center BV
proti
Staatssecretaris van Financiën**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Colný kódex Spoločenstva — Nariadenie (EHS) č. 2913/92 — Články 203 a 204 — Colný režim vonkajšieho tranzitu — Vznik colného dlhu — Odňatie spod colného dohľadu — Nesplnenie povinnosti — Neukončenie colného režimu vonkajšieho tranzitu — Výstup tovaru umiestneného do režimu z colného územia Európskej únie“

1. Súdny dvor sa už viackrát zaoberal problémom vzniku colného dlhu z dôvodu neplnenia povinností vyplývajúcich z používania colného režimu vonkajšieho tranzitu, no prípad, o aký ide v tejto veci, predstavuje precedens. Súdny dvor tak bude mať príležitosť spresniť svoju judikatúru v tejto oblasti.

Právny rámec

2. Právny rámec tejto veci tvoria ustanovenia nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva², zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1791/2006 z 20. novembra 2006 (ďalej len „colný kódex“), ako aj nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2913/92³, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 214/2007 z 28. februára 2007 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), obe v znení uplatniteľnom do 30. júna 2008.⁴

3. Článok 37, článok 91 ods. 1 písm. a), článok 92, článok 203 ods. 1 a článok 204 ods. 1 písm. a) colného kódexu stanovujú:

„Článok 37

1. Tovar prepravený na colné územie spoločenstva podlieha colnému dohľadu od jeho vstupu na colné územie spoločenstva. Môže byť podrobený colnej kontrole v súlade s platnými predpismi.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307.

3 — Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3.

4 — Tieto znenia boli zneniami uplatniteľnými na skutkové okolnosti vo veci samej. Vzhľadom na to, že niektoré sporné rozhodnutia vo veci samej boli prijaté po 30. júni 2008, v uznesení vnútroštátneho súdu sa navrhuje, aby vnútroštátne súdy mohli zohľadniť aj znenie vykonávacieho nariadenia uplatniteľné po tomto dátume. V každom prípade sú rozdiely medzi týmito verziami, pokiaľ ide o ustanovenia relevantné pre túto vec, iba redakčného charakteru (pozri tiež poznámku pod čiarou 5).

2. Tovar podlieha colnému dohľadu po dobu, ktorá je potrebná na určenie jeho colného štatútu, ak sa nejedná o tovar spoločenstva bez toho, aby tým bol dotknutý článok 82 odsek 1, a to do okamihu zmeny jeho colného štatútu, jeho umiestnenia do slobodného pásma alebo slobodného skladu, jeho spätného vývozu alebo jeho zničenia v súlade s článkom 182.

...

Článok 91

1. Colný režim vonkajší tranzit umožňuje prepravu medzi dvoma miestami v rámci colného územia spoločenstva:

- a) tovaru, ktorý nie je tovarom spoločenstva bez toho, aby tovar podliehal dovoznému clu alebo iným platbám alebo obchodno-politickým opatreniam;

...

Článok 92

1. Colný režim vonkajšieho tranzitu končí a povinnosti držiteľa sú splnené, ak je tovar prepustený do určitého colného režimu a požadované dokumenty sú predložené colnému úradu určenia v súlade s ustanoveniami príslušného colného režimu.

2. Colné úrady ukončia colný režim, ak majú možnosť sa presvedčiť na základe porovnania údajov, ktoré má k dispozícii úrad odoslania a tie, ktoré má k dispozícii colný úrad určenia, že sa colný režim skončil správne.

...

Článok 203

1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

— nezákonným odňatím tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu spod colného dohľadu.

...

Článok 204

1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

- a) neplnením jednej z povinností vyplývajúcej z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento prepustený

...

s výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v článku 203, pokiaľ sa nezistí, že nedodržanie týchto podmienok nemá podstatný vplyv na správne vykonávanie dočasného uskladnenia alebo daného colného režimu.

...“

4. Článok 361 ods. 1, článok 363, článok 365 ods. 1, 2 a 3, článok 859 bod 6 a článok 860 vykonávacieho nariadenia stanovujú:

„Článok 361

1. Tovar a výťažky č. 4 a č. 5 colného vyhlásenia pre režim tranzitu sa predkladajú na colnom úrade určenia.

...

Článok 363

Colné orgány členského štátu určenia vracajú výťažok č. 5 colného vyhlásenia pre režim tranzitu colným orgánom členského štátu odoslania bezodkladne a najneskôr do jedného mesiaca odo dňa ukončenia daného režimu.

...

Článok 365

1. Ak sa výťažok č. 5 colného vyhlásenia pre režim tranzitu nevráti colným orgánom členského štátu odoslania do dvoch mesiacov odo dňa prijatia colného vyhlásenia, tieto orgány informujú o tom hlavnú zodpovednú osobu a požiadajú ju o predloženie dôkazu o ukončení režimu.

...

2. Dôkaz, o ktorom sa hovorí v odseku 1, môže byť poskytnutý k spokojnosti colných orgánov vo forme dokladu potvrdeného colnými orgánmi členského štátu určenia, ktorým sa identifikuje tovar a potvrdzuje, že bol predložený na colnom úrade určenia alebo tam, kde sa uplatňuje článok 406, oprávnenému príjemcovi.

3. Tranzitný režim spoločenstva sa tiež považuje za ukončený tam, kde hlavná zodpovedná osoba predloží k spokojnosti colných orgánov colný doklad, prípadne jeho kópiu alebo fotokópiu, vystavený v tretej krajine, ktorým sa tovaru prideluje colne schválené určenie alebo použitie a ktorým sa identifikuje tovar. Kópie alebo fotokópie musia byť overené ako verné kópie orgánom, ktorý potvrdil originály dokladov, orgánmi príslušných tretích štátov alebo orgánmi jedného z členských štátov^[5].

...

5 — Toto znenie článku 365 vykonávacieho nariadenia bolo uplatniteľné do 30. júna 2009. Od 1. júla 2008 bolo paralelne uplatniteľné nové znenie jeho článku 366 vyplývajúce z nariadenia Komisie (ES) č. 1192/2008 zo 17. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2454/93 (Ú. v. EÚ L 329, s. 1), ktoré stanovuje:

- „1. Dôkaz o tom, že sa režim ukončil v lehote uvedenej vo vyhlásení, môže hlavný zodpovedný poskytnúť k spokojnosti colných orgánov v podobe dokladu potvrdeného colnými orgánmi členského štátu určenia, ktorý obsahuje identifikáciu predmetného tovaru a v ktorom sa uvádza, že tovar bol predložený colnému úradu určenia alebo v prípade uplatňovania článku 406 schválenému príjemcovi.
 2. Tranzitný režim Spoločenstva sa tiež považuje za ukončený, ak hlavný zodpovedný predloží k spokojnosti colných orgánov jeden z týchto dokladov:
 - a) colný doklad vystavený v tretej krajine, ktorým sa tovaru prideluje colne schválené určenie alebo použitie,
 - b) doklad vystavený v tretej krajine potvrdený colným orgánom tejto krajiny a osvedčujúci, že tovar sa v dotknutej tretej krajine považuje za tovar vo voľnom obeh.
 3. Doklady uvedené v odseku 2 sa môžu nahradiť ich kópiami alebo fotokópiami osvedčenými ako verné originálu tým orgánom, ktorý osvedčil originál dokladov, orgánmi príslušných tretích krajín alebo orgánmi jedného z členských štátov.“
- K prekryvaniu sa období uplatňovania pravdepodobne došlo z dôvodu chyby pri stanovovaní rozličných dátumov nadobudnutia účinnosti zmien a doplnení nariadenia Komisie (ES) č. 1192/2008 zo 17. novembra 2008.

Článok 859

Nasledujúce prípady sa považujú za neplnenie, ktoré nemá významný účinok na správnu prevádzku dočasného uskladnenia alebo príslušný colný režim v zmysle článku 204 (1) kódexu, za predpokladu, že:

- nepredstavujú pokus nezákonne odobrať tovar spod colného dohľadu,
- nenaznačujú vedomú nedbanlivosť na strane príslušnej osoby,
- všetky formality potrebné na zosúladienie situácie tovaru s právnym predpisom sú následne vykonané:

...

- 6) v prípade tovaru, ktorý je dočasne uložený alebo vstúpil do colného režimu, premiestnenie tovaru z colného územia spoločenstva... bez vykonania potrebných formalít;

...

Článok 860

Colné orgány majú za to, že vznikol colný dlh podľa článku 204 (1), ak osoba, ktorá by bola dlžníkom nezistí [nepreukáže – *neoficiálny preklad*], že sú splnené podmienky uvedené v článku 859.“

Skutkové okolnosti sporu vo veci samej, konanie a prejudiciálne otázky

5. B&S Global Transit Center BV, spoločnosť založená podľa holandského práva, poskytuje logistické služby. V dňoch 2. júla 2006, 13. augusta a 18. decembra 2007 podala colné vyhlásenia, na základe ktorých boli tovary (potraviny) prepustené do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva. V týchto vyhláseniach bol ako colný úrad odoslania uvedený Moerdijk (Holandsko) a ako colný úrad určenia Bremerhaven (Nemecko), Antverpy (Belgicko) a Bremerhaven.

6. Colné orgány úradu odoslania oznámili žalobkyni vo veci samej 4. augusta 2006, 26. septembra 2007 a 24. januára 2008, že nedostali od colných úradov určenia návratný výtlačok vyhlásenia, a vyzvali ju, aby predložila dôkaz o tom, že colný režim bol ukončený. Žalobkyňa vo veci samej reagovala predložením obchodných dokumentov, ako sú nákladné listy („bills of lading“) vystavené dopravcom, nepredložila však žiaden colný dokument. Colné orgány tak v súlade s článkom 366 vykonávacieho nariadenia zaslali na colné úrady určenia dopyty na zistenie stavu. Tieto colné úrady určenia oznámili, že im nebol predložený ani tovar, ani sprievodné dokumenty.

7. Vzhľadom na to, že dokumenty predložené žalobkyňou vo veci samej nepredstavovali dôkaz o ukončení colného režimu tranzitu a že v dôsledku toho vznikol colný dlh podľa článku 203 colného kódexu, holandské colné orgány zaslali žalobkyni vo veci samej 24. mája 2007 a 1. júla a 4. novembra 2008 platobné výmery. V rámci námietkového konania predložila žalobkyňa vo veci samej potvrdenia o prijatí predmetných tovarov, ktoré boli vydané ich príjemcami, a to ozbrojenými silami OSN v Abidžane (Pobrežie Slonoviny), ozbrojenými silami NATO v Kábule (Afganistan) a ozbrojenými silami OSN v Port au Prince (Haiti). Vzhľadom na to, že colné orgány tieto nové dokumenty nepovažovali za dostatočné, platobné výmery ponechali v platnosti.

8. Na základe žaloby, ktorú žalobkyňa vo veci samej podala na Rechtbank te Haarlem (súd v Haarleme), tento súd zrušil rozhodnutia colných orgánov, keď usúdil, že na prípady nesplnenia povinnosti vytýkané žalobkyni vo veci samej sa vzťahuje článok 204 colného kódexu v spojení s článkom 859 bodom 6 vykonávacieho nariadenia, a teda tieto nemali za následok vznik colného dlhu. Vzhľadom na to, že Gerechtshof te Amsterdam (Odvolací súd, Amsterdam) tento rozsudok následne v odvolacom konaní zrušil, žalobkyňa vo veci samej podala kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd.

9. Za týchto okolností Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa články 203 a 204 colného kódexu v spojení s článkom 859 (osobitne bodom 6) vykonávacieho nariadenia vykladať v tom zmysle, že v prípadoch, keď colný režim [tranzitu] nebol ukončený, ale na základe predložených dokumentov možno konštatovať, že tovar opustil colné územie Európskej únie, toto neukončenie nemá za následok vznik colného dlhu z dôvodu odňatia tovaru spod colného dohľadu v zmysle článku 203 colného kódexu, ale v podstate vedie k vzniku colného dlhu pri dovoze na základe článku 204 tohto kódexu?
2. Má sa článok 859 bod 6 vykonávacieho nariadenia vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie sa týka výlučne nesplnenia povinností (alebo niektorej z povinností) súvisiacich so (spätným) vývozom tovaru, tak ako sú definované v článkoch 182 až 183 colného kódexu? Alebo sa má slovné spojenie ‚bez uskutočnenia potrebných formalít‘ vykladať tak, že ‚potrebnými formalitami‘ sú aj formality, ktoré je potrebné uskutočniť pred (spätným) vývozom, aby bolo možné colný režim, do ktorého bol tovar prepustený, ukončiť?
3. V prípade kladnej odpovede na poslednú otázku, má sa článok 859 tretia zarážka vykonávacieho nariadenia vykladať v tom zmysle, že nesplnenie formalít uvedených v druhej otázke nebráni tomu, aby v prípadoch, ako je tento, keď bolo na základe dokumentov preukázané, že tovar po tranzite v Únii opustil colné územie Únie, bolo možné považovať podmienku, v zmysle ktorej, sú všetky formality potrebné na zosúladenie situácie tovaru s právnym predpisom následne vykonané, za splnenú?“

10. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdného dvora 3. júla 2014. Písomné pripomienky predložila žalobkyňa vo veci samej, talianska a holandská vláda, ako aj Európska komisia. Žalobkyňa vo veci samej, holandská vláda a Komisia boli zastúpené na pojednávaní, ktoré sa konalo 20. mája 2015.

Analýza

11. Na prejudiciálne otázky treba odpovedať v tom poradí, v akom boli položené. Hneď na začiatku musím uviesť, že vzhľadom na odpoveď, ktorú Súdnemu dvoru navrhujem na prvú prejudiciálnu otázku, budem sa druhou a treťou otázkou zaoberať iba subsidiárne.

O prvej prejudiciálnej otázke

12. Podľa samotného znenia článku 204 ods. 1 colného kódexu sa tento článok uplatňuje „v iných prípadoch, ako sú prípady uvedené v článku 203“ tohto kódexu. Preto treba v prvom rade odpovedať na otázku, či sa uplatní článok 203 colného kódexu, aby bolo následne možné analyzovať uplatniteľnosť článku 204 tohto kódexu.⁶

6 — Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky Hamann International (C-337/01, EU:C:2004:90, body 28 až 30) a X (C-480/12, EU:C:2014:329, body 31 až 33).

13. Prvou prejudiciálnou otázkou sa teda vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 203 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že colný dlh podľa tohto článku vzniká z dôvodu nezákonného odňatia tovaru spod colného dohľadu na základe skutočnosti, že tovar prepustený do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva opustí colné územie Únie bez toho, aby bol predložený colnému úradu určenia tohto tranzitu, a bez toho, aby držiteľ uvedeného režimu vedel predložiť colné dokumenty pochádzajúce z tretieho štátu, uvedené v článku 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

Úvodná poznámka

14. Hneď na úvod treba uviesť, že vnútroštátny súd, ako sa zdá, vychádza z predpokladu, podľa ktorého vo veci samej nebol colný režim tranzitu ukončený, pretože na jednej strane je nesporné, že tovary neboli predložené rozličným colným úradom určenia, a na druhej strane, dokumenty predložené žalobkyňou vo veci samej, najmä potvrdenia o prijatí, ktoré boli vydané príjemcami tovaru, a to ozbrojenými silami OSN a NATO, nemožno považovať za dokumenty spĺňajúce podmienky článku 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

15. Toto konštatovanie je podľa môjho názoru správne, predovšetkým čo sa týka kvalifikácie vyššie uvedených potvrdení o prijatí. Článok 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia totiž predstavuje opatrenie na zmiernenie colného režimu tranzitu, keďže v prípade nepredloženia dôkazov pochádzajúcich z členských štátov umožňuje dospieť k záveru o ukončení colného režimu na základe predloženia dokumentov osvedčujúcich, že tovar opustil colné územie Únie. Príchod tovaru do tretieho štátu však musia osvedčiť colné orgány tohto štátu. Dohľad vykonávaný colnými orgánmi tretieho štátu tak určitým spôsobom nahrádza dohľad vykonávaný colnými orgánmi členských štátov.

16. Článok 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia má v tomto ohľade formálnu povahu: k záveru, že colný režim tranzit bol ukončený, je možné dospieť iba na základe dokumentov vystavených colnými orgánmi tretieho štátu, pričom akékoľvek iné dokumenty sú vylúčené. Nové znenie tohto ustanovenia uvedené v novom článku 366 ods. 2 vykonávacieho nariadenia⁷ toto pravidlo nemení, pretože pri vystavovaní dokumentu slúžiaceho ako dôkaz o ukončení colného režimu tranzitu sa stále vyžaduje súčinnosť colných orgánov tretieho štátu. Tento restriktívny výklad potvrdzuje „Manuál tranzitnej prepravy“⁸ vydaný Komisiou, podľa ktorého „takýmto alternatívnym dokladom môžu byť len colné dokumenty alebo údaje (napríklad colné prehlásenie prepúšťajúce tovar do colného režimu) vydané v tretej krajine, čo umožňuje oprávneným úradom krajiny odoslania vyhlásiť, že doklad naozaj zahŕňa zmienený tovar a že tento tovar z toho dôvodu reálne opustil územie zmluvných strán/Spoločenstva“.⁹ Uvedené je prejavom určitej dôvery voči aktom zahraničných colných orgánov, ktoré môžu dostatočne overiť a osvedčiť totožnosť tovarov, ich neporušený stav (a to aj čo sa týka obalov a colných uzáverov) a ich súlad s colnými dokumentmi členských štátov.

17. Žalobkyňa vo veci samej, ako sa zdá, vo svojich písomných pripomienkach naznačuje, že vstup predmetných tovarov na územie štátov určenia bez colnej kontroly bol umožnený v dôsledku nedostatkov v činnosti colných orgánov v týchto štátoch a že z tohto dôvodu by dokumenty vystavené medzinárodnými ozbrojenými silami, ktoré sú príjemcami zásielok, mali byť považované za dokumenty, ktoré majú rovnakú, ak nie vyššiu, dôkaznú silu, ako colné dokumenty. No aj za predpokladu, že by to tak bolo, podľa článku 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia nemožno z rovnakého titulu ako colné dokumenty tretích štátov ako dôkaz ukončenia colného režimu tranzitu pripustiť dokumenty

7 — Pozri poznámku pod čiarou 5.

8 — Dokument TAXUD/801/2004, dostupný na internetovej stránke Komisie vo všetkých oficiálnych jazykoch. Cieľom tohto manuálu je zaručiť jednotné uplatňovanie colných právnych predpisov v celej Európskej únii.

9 — Bod 3.4.2.2 druhý odsek Manuálu tranzitnej prepravy (s. 282).

vystavené príjemcom zásielky tovaru, a to ani v prípade, že je tento príjemca verejnoprávnym orgánom, akými sú medzinárodné ozbrojené sily.¹⁰ Ani výsady a imunity, ktoré tieto ozbrojené sily bežne požívajú, nemôžu toto konštatovanie vyvrátiť, pretože výsada v colnej oblasti umožňuje dovoz tovaru s oslobodením od cla, nie však bez vedomosti colných orgánov.

18. Čo sa týka tvrdenia žalobkyne vo veci samej uvedeného na pojednávaní, v zmysle ktorého boli predmetné tovary predložené úradom určenia, pričom tieto ich nezapísali alebo nevydali požadované dokumenty, tiež je potrebné ho zamietnuť. Žalobkyňa vo veci samej je totiž profesionálnym obchodníkom, od ktorého sa dá vyžadovať zvýšená obozretnosť. Bolo preto jej povinnosťou dbať na to, aby boli splnené všetky potrebné formality, ktoré veľmi dobre pozná. V každom prípade vnútroštátne súdy vo veci samej sa domnievajú, že je preukázané, že tovary neboli predložené úradom určenia.

19. Vnútroštátny súd teda správne usudzuje, že dokumenty predložené žalobkyňou vo veci samej nie sú dostatočné na preukázanie toho, že bol colný režim tranzitu ukončený.¹¹

Výklad článku 203 colného kódexu

20. Teraz si treba položiť otázku, či za podmienok vo veci samej odobratie tovarov, ktoré podliehajú colnému režimu tranzitu, z colného územia Únie predstavuje odňatie spod colného dohľadu v zmysle článku 203 colného kódexu.

21. Colný kódex nedefinuje pojem „odňatie spod colného dohľadu“. Na druhej strane je v jeho článku 4 bode 13 uvedená definícia pojmu „colný dohľad [dohľad colných orgánov – *neoficiálny preklad*]“, pod ktorým treba rozumieť „všeobecnú činnosť colných orgánov, ktorou sa zabezpečuje dodržiavanie colných predpisov a prípadne aj ďalších právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na tovar podliehajúci colnému dohľadu“. Tento pojem, ktorý je vo vykonávacom nariadení použitý iba párkrát, treba podľa môjho názoru považovať za ekvivalent pojmu „colný dohľad“.

22. Úloha poskytnúť konkrétnu definíciu pojmu „odňatie spod colného dohľadu“ teda prináleží Súdnemu dvoru. Podľa už zaužívanej formulácie treba uvedený pojem chápať tak, že zahŕňa akékoľvek konanie alebo opomenutie, ktoré má za cieľ zabrániť príslušnému colnému orgánu, aj keď len krátkodobo, v prístupe k tovaru, ktorý podlieha colnému dohľadu, a vo vykonaní kontrol upravených v článku 37 ods. 1 colného kódexu.¹² Treba teda posúdiť, či sa uvedená definícia vzťahuje na skutkové okolnosti veci samej.

23. Aj keď je pravda, že Súdny dvor vo svojom rozsudku Honeywell Aerospace¹³, ako sa zdá, považoval za zjavnú skutočnosť, že nepredloženie tovarov v režime tranzitu úradu určenia vedie k vzniku colného dlhu na základe článku 203 colného kódexu,¹⁴ uvedená vec sa týkala strateného tovaru, o ktorom sa nevie, ako s ním bolo naložené. Podľa môjho názoru treba posúdiť, či sa rovnaký záver uplatňuje na tovar, ktorý pravdepodobne opustil colné územie Únie, prehlibníť odôvodnenie v tomto ohľade a overiť, či nová judikatúra prináša nové poznatky.

24. Podľa článku 37 ods. 1 colného kódexu, „tovar prepravený na colné územie Únie podlieha... colnému dohľadu a môže byť podrobený colným kontrolám“. Cieľom týchto kontrol je podľa definície uvedenej v článku 4 bode 14 colného kódexu „zabezpečiť správne uplatňovanie colných predpisov a iných právnych predpisov, ktorými sa spravuje vstup, výstup, tranzit, preprava a konečné použitie

10 — Inak by to mohlo byť iba v prípade, že by úlohou týchto ozbrojených síl bolo nahrádzať colné orgány štátu hostiteľského štátu. V tomto prípade by však konali presne ako colné orgány, a nie ako príjemcovia tovaru.

11 — Komisia, ktorej bola predmetná otázka položená na pojednávaní, tiež potvrdila, že podľa jej názoru colný režim tranzitu, o aký ide v konaní vo veci samej, nebol ukončený.

12 — Pozri najmä rozsudky D. Wandel (C-66/99, EU:C:2001:69, bod 47) a X (C-480/12, EU:C:2014:329, bod 34).

13 — C-300/03, EU:C:2005:43.

14 — Pozri bod 20 rozsudku.

tovaru“, ktorý podlieha colnému dohľadu. Toto ustanovenie sleduje rovnaký cieľ, aký je uvedený aj v definícii pojmu „dohľad colných orgánov“, spomenutej v bode 21 týchto návrhov, a to zabezpečiť správne uplatňovanie právnych predpisov. Preto aj keď sa uvedené kontroly môžu uskutočniť kedykoľvek, colný dohľad sa musí vo forme colných kontrol uskutočniť najmä v určitých momentoch, ktoré sú „kľúčové“ pre správne uplatňovanie právnych predpisov.

25. Čo sa týka tovarov prepustených do colného režimu vonkajšieho tranzitu, týmito kľúčovými momentmi sú predovšetkým začiatok a koniec colného režimu. Práve pri inšpekcii tovaru a sprievodných dokumentov, uskutočňovanej v týchto dvoch momentoch, a pri porovnávaní údajov sa colné orgány ubezpečujú, že bol colný režim riadne vykonávaný a ukončený, to znamená, že boli správne uplatňované právne predpisy. V prípade colného režimu tranzitu sa tieto kontroly uskutočňujú na úrade odoslania a úrade určenia. Pokiaľ tovary neboli predložené úradu určenia a hlavná zodpovedná osoba neposkytla iné dôkazy o ukončení colného režimu, tak ako sú uvedené v článku 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia, cieľ colných kontrol, a teda colného dohľadu, potom nie je dosiahnutý.

26. Nepredloženie tovarov úradu určenia tak bráni colným orgánom vo vykonaní kontroly v momente, ktorý je rozhodujúci pre fungovanie colného režimu tranzitu, a z tohto dôvodu predstavuje odňatie spod colného dohľadu.

27. Skutočnosť, že tieto tovary sa pravdepodobne¹⁵ nachádzali mimo colného územia Únie, nie je relevantná, pretože *colný* dohľad (ktorý sa okrem toho nazýva aj „dohľad colných orgánov“) má zmysel iba vtedy, ak sa práve *colné orgány* ubezpečia o tom, ako bolo naložené s tovarom, ktorý podlieha ich dohľadu. Tvrdiť, že k odňatiu spod colného režimu nedošlo z toho dôvodu, že dopravca alebo príjemca tovaru osvedčí, a to bez akejkoľvek colnej kontroly, že tento tovar opustil colné územie Únie, by si protirečilo v pojmach.

28. Z tohto dôvodu nemôžem súhlasiť s tvrdením Komisie uvedeným v jej písomných pripomienkach, podľa ktorého vo veci samej k odňatiu spod colného dohľadu nedošlo, pretože colným orgánom nič nebránilo vo vykonaní prípadnej kontroly, keďže sa predmetný tovar nachádzal na colnom území Únie. Podstatnou totiž nie je teoretická možnosť vykonať kontrolu v ktoromkoľvek momente, ale nemožnosť ju vykonať v momente, kedy to bolo nevyhnutné na zabezpečenie správneho uplatňovania právnych predpisov, to znamená v momente ukončenia colného režimu. Preto v rozpore s tvrdením, ktoré Komisia uviedla na pojednávaní, sa v prípade colného režimu tranzitu skutočnosť, že colný režim nebol ukončený správne z dôvodu nepredloženia tovarov úradu určenia, rovná odňatiu tohto tovaru spod colného dohľadu.

29. Podľa môjho názoru rozsudok X¹⁶ tento výklad nevyvracia. Tento rozsudok sa týka situácie, ktorá je úplne odlišná od tej, o akú ide vo veci samej, a to konkrétne situácie, keď bol tovar, ktorý podlieha colnému režimu tranzitu, úradu určenia predložený, ale so značným a neodôvodneným oneskorením. Súdny dvor v tomto rozsudku rozhodol, že za takýchto okolností návrat neporušených tovarov pod colný dohľad, v dôsledku ktorého zaniká riziko vstupu tohto tovaru do hospodárskeho obehu Únie bez preclenia, vylučuje vznik colného dlhu na základe článku 203 colného kódexu.¹⁷

15 — V konaní vo veci samej považoval Rechtbank te Haarlem túto skutočnosť za preukázanú a ja nemám v úmysle ju spochybniť.

16 — C-480/12, EU:C:2014:329.

17 — Pozri rozsudok X (C-480/12, EU:C:2014:329, bod 37).

30. Na druhej strane sa z rozsudku X nedá vyvodiť všeobecné pravidlo, podľa ktorého si uplatnenie článku 203 colného kódexu vždy vyžaduje skutočnú existenciu rizika vstupu predmetných tovarov do hospodárskeho obehu. Ako dôkaz: rozsudok SEK Zollagentur¹⁸, vydaný o necelý mesiac po rozsudku X, v ktorom Súdny dvor konštatoval vznik colného dlhu iba z dôvodu oddelenia tovaru od sprievodných colných dokumentov, pričom tento tovar neopustil sklad, do ktorého bol uložený, a nevzniklo tak najmenšie riziko jeho vstupu do hospodárskeho obehu.

31. Čo sa týka otázky, či by skutočnosť, že tovary pravdepodobne opustili colné územie Únie, neeliminovala riziko vstupu tohto tovaru do hospodárskeho obehu z rovnakého titulu ako pri vrátení tovaru pod colný dohľad, a tým vylúčila uplatnenie článku 203 colného kódexu, treba poznamenať, že podobné tvrdenie už predstrel generálny advokát Tizzano v návrhoch, ktoré predložil vo veci Hamann International¹⁹. Jeho návrhom sa pritom Súdny dvor vo svojom rozsudku²⁰ neriadil, napriek tomu, že v tejto veci sa colné orgány mohli formálne ubezpečiť o skutočnom odobratí tovaru z územia Únie.²¹ Preto si myslím, že toto tvrdenie tým viac nemôže uspieť za okolností vo veci samej, kde je z hľadiska colného dohľadu odobratie tovaru z uvedeného územia iba neformálnym konštatovaním.

32. Napokon ma nepresviedča tvrdenie, ktoré Komisia uviedla na pojednávaní, podľa ktorého by v prípade opačného výkladu neexistovalo riziko, že obchodníci pravidelne opomenú predložiť tovary určené na spätný vývoz, úradom určenia, pretože by pre nich stále bolo jednoduchšie splniť formality ako preukázať odobratie tovaru z colného územia Únie pred súdom.

33. Po prvé toto tvrdenie neberie do úvahy výklad článku 204 colného kódexu. Pritom aj v prípade, že Súdny dvor nedospeje k záveru, že ide o odňatie spod colného dohľadu, nemá to vplyv na možnosť konštatovať vznik colného dlhu na základe uvedeného článku 204.²²

34. Po druhé, aj keby som preskúmaval tvrdenie Komisie *in abstracto*, nepovažujem ho za dôvodné. Ak by totiž Súdny dvor v tejto veci konštatoval, že nedošlo k odňatiu spod colného dohľadu, tento výklad by bol záväzný nielen pre vnútroštátne súdy členských štátov, ale aj pre ich colné orgány, ktoré by tak boli nútené v praxi akceptovať rozličné dôkazy odobratia tovarov, ktoré dotknuté osoby priviezli. Colný režim tranzitu by tak stratil celý svoj význam, v každom prípade čo sa týka tovarov určených na spätný vývoz.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem na prvú prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 203 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že colný dlh z dôvodu odňatia spod colného dohľadu vzniká na základe skutočnosti, že tovar prepustený do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva opustí colné územie Únie bez toho, aby bol predložený colnému úradu určenia tohto tranzitu, a bez toho, aby držiteľ uvedeného režimu vedel predložiť colné dokumenty pochádzajúce z tretieho štátu, uvedené v článku 365 ods. 3 vykonávacieho nariadenia.

O druhej a tretej prejudiciálnej otázke

36. V prípade, ak by sa Súdny dvor rozhodol neriadiť sa mojimi návrhmi, pokiaľ ide o odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku, budem sa zaoberať aj druhou otázkou. Odpoveď na tretiu otázku úzko súvisí s odpoveďou na druhú otázku. Preto sa treťou otázkou budem zaoberať iba stručne, pre úplnosť.

18 — C-75/13, EU:C:2014:1759.

19 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano vo veci Hamann International (C-337/01, EU:C:2003:344, body 48 až 62).

20 — Pozri rozsudok Hamann International (C-337/01, EU:C:2004:90, body 31 a 32).

21 — Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Hamann International (C-337/01, EU:C:2004:90), opustil tovar územie Únie v súlade so všetkými pravidlami uplatniteľnými v oblasti vývozu. Ku konštatovanému odňatiu spod colného dohľadu došlo predtým, konkrétne počas jeho odosielania na hranice.

22 — Pozri môj návrh odpovede na druhú prejudiciálnu otázku.

O druhej otázke

37. Druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 859 bod 6 vykonávacieho nariadenia v spojení s článkom 204 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na situáciu tovarov prepustených do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva, ktoré opustili colné územie Únie bez toho, aby bol uvedený režim ukončený.

38. Pre pripomenutie, podľa článku 204 colného kódexu, neplnením jednej z povinností vyplývajúcich z použitia colného režimu, do ktorého bol predmetný tovar prepustený, v zásade vzniká colný dlh týkajúci sa tohto tovaru. Inak to môže byť len pod podmienkou, že sa „zistí, že nedodržanie týchto podmienok nemá podstatný vplyv na správne vykonávanie... daného colného režimu“. Článok 859 vykonávacieho nariadenia spresňuje toto ustanovenie colného kódexu, keď stanovuje taxatívny zoznam prípadov, ktoré sa považujú za neplnenie, ktoré nemá významný účinok na fungovanie rozličných colných režimov.

39. Článok 859 vykonávacieho nariadenia sa tak má vykladať s ohľadom na článok 204 colného kódexu. Je pravda, že striktné znenie uvedeného článku 859 – „nasledujúce prípady sa považujú za neplnenie, ktoré nemá významný účinok...“ – môže byť na prvý pohľad klamlivé. Podľa môjho názoru je však zjavné, že článok 859 vykonávacieho nariadenia nemôže zavádzať normu, ktorá je v rozpore s normou vyjadrenou v článku 204 colného kódexu, ktorého je vykonávacím ustanovením, ani ho nemôže meniť a dopĺňať.²³ Preto pokiaľ článok 204 colného kódexu upravuje prípady nesplnenia povinnosti, ktoré nemá podstatný vplyv na správne vykonávanie colného režimu, článok 859 vykonávacieho nariadenia sa nemôže vykladať tak, že do jeho pôsobnosti spadajú prípady neplnenia povinnosti, ktoré takéto vplyvy majú.

40. Ako som však vysvetlil v bodoch 14 až 19 týchto návrhov, neplnenie povinnosti, ako je to, o aké ide v prejednávanej veci, má nepochybne vplyv na správne fungovanie colného režimu tranzitu, pretože mu bráni v riadnom ukončení. Tento prípad neplnenia povinnosti tak nemôže spadať pod článok 859 bod 6 vykonávacieho nariadenia bez toho, aby došlo k porušeniu článku 204 colného kódexu.

41. Pre prípad, že by sa Súdny dvor neriadil mojimi návrhmi, pokiaľ ide o odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku, navrhujem odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku tak, že článok 859 bod 6 vykonávacieho nariadenia v spojení s článkom 204 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na situáciu tovarov prepustených do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva, ktoré opustili colné územie Únie bez toho, aby bol uvedený režim ukončený.

O tretej otázke

42. Svojou treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 859 tretia zarážka vykonávacieho nariadenia vykladať v tom zmysle, že podmienka, ktorá sa v ňom uvádza, je splnená v prípade, že tovar prepustený do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva opustil colné územie Únie bez toho, aby bol uvedený režim ukončený.

43. Článok 859 vykonávacieho nariadenia obsahuje okrem zoznamu prípadov neplnenia povinnosti, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje a z ktorých je každý viazaný na splnenie jemu vlastných podmienok, všeobecné podmienky jeho uplatniteľnosti, ktoré sú uvedené v troch zarážkach uvádzajúcej vety. Dve z nich sa týkajú takpovediac dôvodov neplnenia povinnosti. Ide o to zistiť, či toto neplnenie povinnosti nepredstavovalo pokus nezákonne odobrať tovar spod colného dohľadu a či k nemu nedošlo pre vedomú neobstarávanosť dotknutej osoby. V prípade, že sa zistí jedna z týchto situácií, čo prináleží overiť vnútroštátnym súdom, na neplnenie povinnosti sa nemôže uplatniť výnimka podľa článku 204 colného kódexu.

23 — Pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Söhl & Söhlke (C-48/98, EU:C:1999:548, body 36 a 38).

44. Podľa podmienky stanovenej v tretej zarážke článku 859 vykonávacieho nariadenia sa táto uplatňuje iba v prípade, ak „všetky formality potrebné na zosúladienie situácie tovaru s právnym predpisom sú následne vykonané“. Vzhľadom na to, že v prejednávanom prípade je otázne, či sa má na neplnenie povinnosti hľadieť tak, že nemá podstatný vplyv na fungovanie daného colného režimu, môže ísť iba o zosúladienie s právnym predpisom z hľadiska tohto colného režimu.

45. V situácii neplnenia povinnosti, ktoré bráni tomu, aby bol colný režim ukončený, však táto podmienka nemôže byť splnená. Síce dôjde k zosúladieniu tejto situácie s právnym predpisom, avšak na základe konštatovania vzniku colného dlhu a jeho vymáhania (alebo prípadne odpustenia alebo vrátenia cla podľa článku 239 colného kódexu), čo nepredstavuje zosúladienie s právnym predpisom v zmysle článku 859 tretej zarážky vykonávacieho nariadenia.

46. V dôsledku uvedeného vzhľadom na odpoveď, akú navrhujem dať na druhú prejudiciálnu otázku, musí byť odpoveď na tretiu prejudiciálnu otázku záporná.

Návrh

47. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Hoge Raad der Nederlanden, takto:

Článok 203 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1791/2006 z 20. novembra 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že colný dlh z dôvodu odňatia spod colného dohľadu vzniká na základe skutočnosti, že tovar prepustený do vonkajšieho tranzitného colného režimu Spoločenstva opustí colné územie Únie bez toho, aby bol predložený colnému úradu určenia tohto tranzitu, a bez toho, aby držiteľ uvedeného režimu vedel predložiť colné dokumenty pochádzajúce z tretieho štátu, uvedené v článku 365 ods. 3 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2913/92, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 214/2007 z 28. februára 2007.